

«Abocar sorra al Delta és llençar els diners»

El consultor ambiental Francesc Xavier Roig explica en una entrevista que el litoral tarragoní es troba en regressió en part per l'acció de les administracions

Francesc Xavier Roig, consultor ambiental. | Cedida

Els efectes del temporal Filomena no es redueixen exclusivament a les nevades intenses a l'interior (<https://www.naciodigital.cat/tarragona/noticia/39898/nevada-mes-important-catalunya-des-2010-deixa-gruixos-60-centimetres-al-priorat-terres-ebre>), amb problemàtiques derivades que encara s'arrossegueu, sinó que també el litoral s'hi ha vist perjudicat. Al Delta de l'Ebre, més de la meitat de la barra del Trabucador ha quedat esborrat (<https://www.naciodigital.cat/tarragona/noticia/39893/temporal-filomena-esborra-mapa-meitat-barra-trabucador>), mentre que la Taula de Consens del Delta denuncia les destrosses en d'altres punts fràgils del Delta per l'innacció de les Administracions. No van ser els únics casos, però.

Efectes no desitjats del temporal ?<https://t.co/UMLxdBfHZp> (<https://t.co/UMLxdBfHZp>)

? Aladern (@RamonAladern) January 10, 2021

(https://twitter.com/RamonAladern/status/1348377831240331265?ref_src=twsrc%5Etfw)

Francesc Xavier Roig és doctor en Geologia i doctor en Geografia i consultor ambiental. Tot i que el d'este cap de setmana va ser un temporal "flux" -gens comparable, per exemple, al Glòria, pel que fa a efectes sobre el litoral-, destaca que les platges no s'han pogut recuperar i que per això han tornat a patir.

Amb temporals d'esta mena cada cop més freqüents, Roig apunta al canvi climàtic com el causant principal de la regressió del litoral, però també a l'acció dels éssers humans a través de la contracció de pagesos i la desaparició de sistemes dunars que fan de barrera a l'avenç de les onades.

Francesc Xavier Roig, consultor ambiental. Foto: Cedida

- Quin és el futur del Delta, amb esta mena de temporals que esborren part del Trabucador tot i l'abocament de tones de sorra?

- El que estem fent és tapar forats, no s'entén el sistema de forma integral. S'entenen la platja i les dunes, però, és clar, en el cas del Delta, estes platges hi són perquè arribava molt de sediment de l'Ebre i ara ja no arriba. Es podrien fer implosions als embassaments perquè arribessin els sediments, però això d'abocar-hi sorra directament és llençar els diners.

- Diversos representants polítics ja estan plantejant que no pot ser que els habitants del Delta siguen els primers refugiats climàtics d'Europa (<https://www.naciodigital.cat/tarragona/noticia/39853/junts-enfoca-campanya-electoral-14-f-incompliments-estat-amb-tarragona>) .

- Ja veurem què passa, potser les coses poden canviar, però per mantenir-se allà fa falta que hi haja gestions integrals del sistema. Anomenar-se refugiats climàtics crec que és passar-se. Hem de fer un *mea culpa* d'on ens hem fotut. Tothom es fot allà on vol però després demana compensacions o demana ajudes. I aquí una part important de culpa la tenen els tècnics, sempre donem la culpa als polítics. El Delta d'avui no té res a veure amb el que hi havia al 1500, és un sistema dinàmic i això se sap.

- Un altre sistema del litoral que està patint els temporals és tot l'entorn de la platja Llarga

de Tarragona. Quina és la solució?

- A la platja Llarga, la zona del sud no té solució perquè està escalonada amb el talús del tren i allà no hi ha més solució que adaptar-se al que hi ha. La zona centre més o menys està equilibrada perquè presenta morfologies dunars. La zona del càmping Las Palmeras (<https://www.naciodigital.cat/tarragona/noticia/39733/video-camping-palmeras-excava-sorra-platja-llarga-tarragona-conservar-duna>) s'ha de recular mínim dos carrers i hauria de seguir la línia de recuperació dunar de les dunes que hi ha davant de l'altre càmping. Però no només és el cas del càmping Las Palmeras, també s'haurien d'erradicar algunes situacions per construccions fixes com són restaurants.

[noticiadiari]45/39733[/noticiadiari]

- La platja Llarga està en regressió.

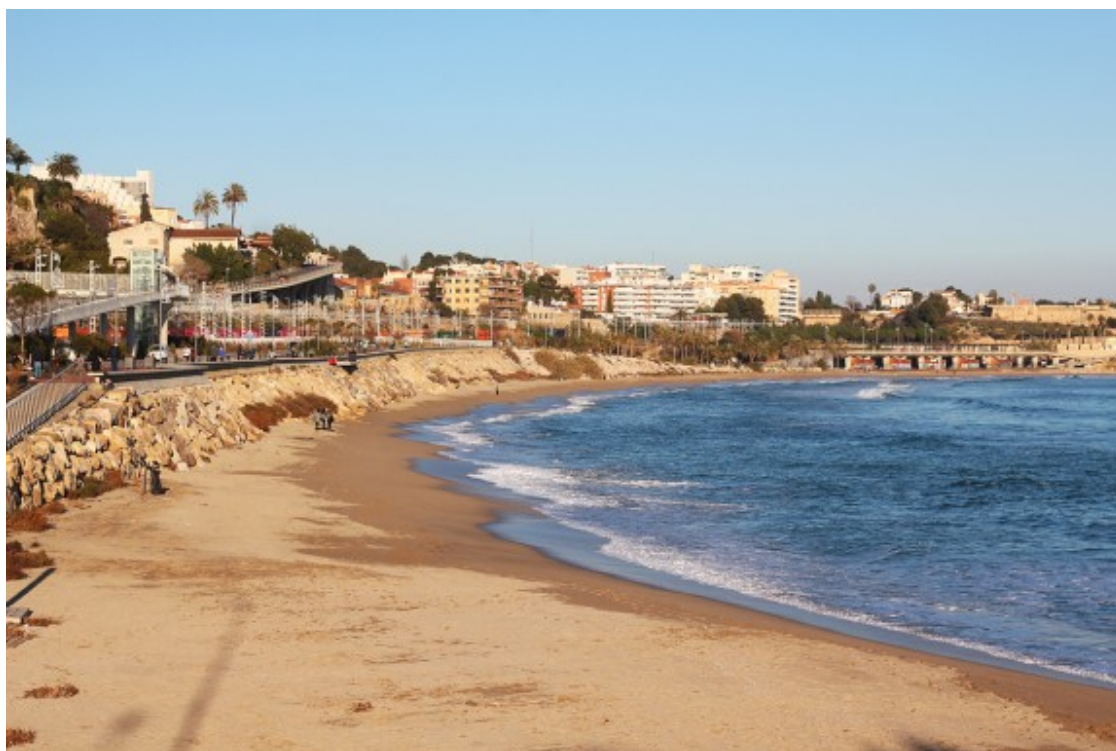
- Les misèries del càmping es veuen ara: els sacs de runa que va posar... Tot això no és un sistema i ell a l'estiu ho ha gestionat com li ha donat la gana i ningú li ha aturat els peus. Això és una errada molt greu per part de l'administració i de la societat civil. La societat civil ha arribat un punt en què no es mobilitza pel litoral, és capaç de mobilitzar-se per una papallona rosa que arribi de tant en tant, per una planta o per un bosc, però per les platges no es mobilitza la gent i és l'espai que més gaudeix perquè la gent de Tarragona va més a la platja que a la muntanya. Les entitats ecologistes han perdut el seu punt reivindicatiu i s'han dedicat a gestionar el que hi ha.

- A partir del 1994 hi ha una gran transformació del litoral amb l'abocament de sorra a les platges. Què haurien de fer amb esta regressió actualment?

- Podem fer dues coses: fotre'ns o refer la gestió dels sistemes litorals i començar a planificar projectes de reconstrucció i reculada urbana. A Catalunya ja hi ha dos exemples molt bons. O bé fer com ara: dur l'arena de qualsevol lloc, intentar espigonar i fer esculleres, però això no és la solució perquè és crear més problemes. Però la primera gran reflexió és fer un *mea culpa* de dir que ho hem fet fatal. Perquè no només és Las Palmeras que hauria d'anar cap enrere, sinó també Creixell o Torredembarra, bé, molts. Allà on he vist els passejos més descomuns de Catalunya, quant a l'acció -n'hi ha un que té 25 metres, que jo he flipat-, és a Tarragona. Què fem amb un passeig marítim de 25 metres per passejar durant quatre mesos, sacrificant el sistema? Aquests passejos s'han de recular i reconvertir-los en sistema. És a dir, ja hem explotat el litoral, ja l'hem aprofitat i ja hem vist els problemes que té. És productiu, però no hem creat infraestructures, aquí anem a sac. Quan fa falta una cosa nova: ciment.

- Quin és el futur que li espera a la platja Llarga?

- El futur que li espera és la regressió i espero sincerament que el càmping vagi caient pel seu propi pes. Si no actués de forma privativa, amb la concessió, ja hauria desaparegut en els dos carrers corresponents a dunes. L'ocupació de la platja Llarga és diferent a la resta de Tarragona, perquè ha anat deixant sistemes dunars aïllats. Als anys 90, no sé per què i no sé qui li va donar permís, va ocupar tot el front donar i el va fer desaparèixer i això ha estat el procés de regressió en què la platja no s'adapta. Perquè aquell sistema dunar del càmping és precisament el reservori de tot el conjunt de la platja, és allà on hi havia tres cordons superposats a diferència de tota la platja. És allà on tot s'acumulava i a poc a poc s'anava distribuint. La ferida és greu.

La platja del Miracle de Tarragona, després del temporal. Foto: Josep M. Llauradó

- Hi ha moltes platges urbanes que depenen de l'aportació de sorra perquè així pugui arribar el turisme.

- Econòmicament és important per a qui? Perquè tu quan vas a aquest càmping tens bar, tens restaurant i tens supermercat. I tu quan vas a Salou i estàs en un hotel l'economia la reparteixes com vulguis i vas a un bar o vas a un altre. A més, a Salou, pots arribar a la platja aparcant a diferents carrers. Aquí, quina economia genera? L'IBI, res més, perquè l'economia se la menja ell, no facilita la sortida de la gent, per tant, tampoc és tan xollo un càmping, és un petit *resort* com els del Carib. I, a més, amb l'agreujant que tu te'n vas a Tamarit i no tens collons d'aparcar, has d'aparcar a les zones del càmping que et cobren. I, en canvi, te'n vas a Salou o a l'Hospitalet de l'Infant i aparques al carrer més lluny o més a prop però aparques.

- Al 2020, a causa de la pandèmia, hi ha hagut menys turisme massiu. Això ha tingut algun efecte positiu sobre el litoral?

- No, perquè s'ha seguit fent el mateix encara que vingués menys gent. L'únic que ha canviat és que les dutxes han deixat de funcionar, però d'efecte no n'hi ha hagut cap.

El mur del càmping Las Palmeras, a la platja Llarga de Tarragona. Foto: Josep M. Llauradó